

Додаток 1

до наказу державної установи
«Інституту психіатрії,
судово-психіатричної експертизи та
моніторингу наркотиків Міністерства
охорони здоров'я України»

від 20.03.2023 № 26

АНТИКОРУПЦІЙНА ПРОГРАМА
державної установи «Інститут психіатрії, судово-психіатричної
експертизи та моніторингу наркотиків
Міністерства охорони здоров'я України» на 2023-2024 роки

Преамбула (цінності)

Цією Антикорупційною програмою державної установи «Інститут психіатрії, судово-психіатричної експертизи та моніторингу наркотиків Міністерства охорони здоров'я України» на 2023–2024 роки (далі – Програма) державна установа «Інститут психіатрії, судово-психіатричної експертизи та моніторингу наркотиків Міністерства охорони здоров'я України» (далі – Інститут), усвідомлюючи відповідальність за утвердження цінностей верховенства права та доброчесності, прагнучи забезпечувати свій сталий розвиток, дбаючи про власну ділову репутацію, а також в інтересах держави та народу України проголошує, що керівництво та працівники у своїй діяльності, а також у правовідносинах з органами державної влади, органами місцевого самоврядування, юридичними та фізичними особами керуються принципом нульової толерантності до корупції в будь-яких її формах та виявах і вживають (вживатимуть) усіх заходів щодо запобігання, виявлення та протидії корупції, передбачених законодавством та цією Програмою.

Інститут заявляє про свою принципову позицію та засуджує корупцію як незаконний та неетичний спосіб ведення діяльності.

Програма розроблена на середньостроковий період. Для реалізації виконання даної Програми Інститутом прийнято організаційно-розпорядчі акти, спрямовані на впровадження механізмів прозорості, доброчесності та усунення (мінімізацію) корупційних ризиків у діяльності Інституту.

1. Мета та сфера застосування. Відповідальність

1. Метою Програми є:

забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та протидії корупції, відповідності діяльності Інституту, її структурних та відокремлених підрозділів вимогам антикорупційного законодавства з урахуванням наявних практик;

подальше впровадження механізмів прозорості, доброчесності, зниження корупційних ризиків у діяльності Інституту та підвищення рівня довіри суспільства;

встановлення комплексу заходів (правил, стандартів і процедур) щодо запобігання, виявлення та протидії корупції в діяльності Інституту.

Заходи щодо запобігання, виявлення та усунення або мінімізації корупційних ризиків визнаються пріоритетними в діяльності Інституту.

2. Сферою застосування Програми є:

програма є обов'язковою для виконання генеральним директором та всіма працівниками Інституту;

програма є обов'язковою для всіх структурних підрозділів Інституту.

Програма застосовується у всіх сферах діяльності Інституту, зокрема у відносинах з діловими партнерами, з органами державної влади та органами місцевого самоврядування, іншими юридичними та фізичними особами.

Положення щодо обов'язковості дотримання та виконання Програми включаються до правил внутрішнього розпорядку Інституту, положень про структурні підрозділи. Програма затверджується наказом генерального директора.

Текст цієї Програми наявний у постійному відкритому доступі на офіційному веб-сайті Інституту у розділі «Запобігання корупції».

3. За порушення положень Програми до працівників Інституту застосовуються заходи дисциплінарної відповідальності згідно із законодавством, правилами внутрішнього трудового розпорядку Інституту.

Відділ кадрів протягом п'яти робочих днів з дня підписання розпорядчого документа про накладення на особу дисциплінарного стягнення або скасування розпорядчого документа про накладення дисциплінарного стягнення за вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення надсилає до Національного агентства з питань запобігання корупції завірену паперову копію наказу генерального директора про накладення дисциплінарного стягнення та вчиняє необхідні дії для внесення відомостей про накладення дисциплінарного стягнення за вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення до Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення.

Одночасно з надсиланням повідомлення до Національного агентства з питань запобігання корупції надсилається відповідне повідомлення до уповноваженого підрозділу (особи) з питань запобігання та виявлення корупції Міністерства охорони здоров'я України.

Генеральний директор Інституту забезпечує вжиття заходів за вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення.

2. Відповідальне лідерство, ділова репутація та доброчесність

Генеральний директор, заступники генерального директора, керівники структурних підрозділів беруть на себе зобов'язання:

1) особистим прикладом етичної поведінки формувати у працівників нульову толерантність до корупції, що є основою ділової культури, повсякденної ділової практики та ділової репутації Інституту;

2) демонструвати лідерство та відповідальність стосовно:

дотримання вимог антикорупційного законодавства;

забезпечення належного впровадження, ефективного функціонування, періодичного аналізу, своєчасного перегляду та удосконалення системи запобігання та протидії корупції в Інституті з метою належного реагування на корупційні ризики в її діяльності;

поширення культури нульової толерантності до корупції у всіх сферах діяльності Інституту;

заохочення працівників до демонстрації лідерства в запобіганні та протидії корупції у межах їх повноважень;

спрямування працівників на підтримку антикорупційної політики Інституту та здійснення ними особистого внеску в результативність системи запобігання та протидії корупції;

інформування про політику запобігання та протидії корупції як в середині Інституту, так і у взаємовідносинах з діловими партнерами, органами державної влади, органами місцевого самоврядування, іншими юридичними та фізичними особами;

забезпечення відповідно до Закону України «Про запобігання корупції» умов для повідомлення інформації про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції»;

дотримання прав та гарантій захисту викривачів, передбачених Законом України «Про запобігання корупції»;

своєчасного та належного реагування відповідно до законодавства на факти вчинення (можливого вчинення) корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень працівниками Інституту.

3. Норми професійної етики

Генеральний директор, заступники генерального директора, керівники структурних підрозділів, уповноважена особа з питань запобігання та протидії корупції (далі – уповноважена особа), працівники Інституту під час виконання своїх посадових обов'язків:

неухильно додержуються загальноновизнаних етичних норм поведінки;

забезпечують дотримання принципу недискримінації;

діють, незважаючи на особисті інтереси, особисте ставлення до будь-яких осіб, на свої політичні, ідеологічні, релігійні або інші особисті погляди чи переконання;

не розголошують і не використовують конфіденційної інформації, що стала їм відома у зв'язку з виконанням своїх посадових обов'язків, у тому числі після звільнення, крім випадків, встановлених законом;

утримуються від явно злочинних дій, рішень чи доручень та вживають заходів щодо скасування таких рішень чи доручень.

Керівників структурних підрозділів, уповноважену особу, працівників не може бути звільнено чи примушено до звільнення, притягнуто до дисциплінарної відповідальності чи піддано з боку керівництва Інституту іншим негативним заходам впливу або загрози таких заходів впливу у зв'язку з відмовою від виконання рішень чи доручень, які є явно злочинними.

4. Принципи антикорупційної політики та стратегічні пріоритети

1. Програма ґрунтується на таких принципах:

верховенства права – формування нетерпимості до корупції, утвердження культури доброчесності;

законності – відповідності антикорупційних заходів Конституції України, законодавству України у сфері запобігання корупції та іншим нормативно-правовим актам;

прозорості – відкритості та публічності процесу оцінювання корупційних ризиків, визначення заходів впливу на корупційні ризики;

інклюзивності – забезпечення участі громадськості та працівників у формуванні антикорупційних стандартів і процедур;

адаптованості – врахування сфери діяльності Інституту, визначення заходів відповідно до здійснюваних її повноважень і функцій;

об'єктивності й неупередженості – врахування суспільних інтересів щодо удосконалення створеної внутрішньої організаційної системи запобігання та виявлення корупції для досягнення мети Програми;

справедливості – забезпечення невідворотності юридичної відповідальності за корупційні та пов'язані з корупцією правопорушення;

оперативності – своєчасне запровадження належних процедур, які мінімізуватимуть відповідні корупційні ризики.

2. Засади антикорупційної політики в Інституті реалізуються шляхом виконання завдань і заходів за такими пріоритетними напрямками:

забезпечення системного підходу до запобігання і протидії корупції;

реалізація антикорупційної політики в кадровому менеджменті, формування негативного ставлення до корупції;

здійснення заходів щодо дотримання вимог фінансового контролю, запобігання та врегулювання конфлікту інтересів;

запобігання корупції у сфері публічних закупівель;

забезпечення дотримання працівниками Інституту вимог і обмежень, встановлених Законом України «Про запобігання корупції», запобігання порушенню етичних норм, здійсненню вчинків, які можуть підірвати авторитет Інституту, негативно вплинути на репутацію працівника;

організація роботи з повідомленнями про факти порушень антикорупційного законодавства;

співпраця з громадськістю та міжнародними організаціями щодо здійснення антикорупційних заходів.

5. Антикорупційні вимоги, обмеження та заборони

Генеральний директор, заступники генерального директора, керівники структурних підрозділів, уповноважена особа, працівники повинні дотримуватися:

1) вимог щодо:

безумовного виконання Програми;

здійснення фінансового контролю (щодо осіб, які є суб'єктами декларування);

запобігання та врегулювання конфлікту інтересів;

запобігання одержанню неправомірної вигоди та незаконного подарунка;

негайного повідомлення про вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення в установленому чинним законодавством порядку;

забезпечення умов для отримання та розгляду повідомлень про порушення вимог Закону України «Про запобігання корупції» іншою особою, зокрема через телефонну лінію, електронну пошту уповноваженого;

забезпечення умов для проведення службового розслідування стосовно особи, яка вчинила корупційне або пов'язане з корупцією правопорушення;

прозорості й доступу до інформації, крім випадків, передбачених законодавством;

нерозголошення інформації про викривача, його близьких осіб, чи інформації, що може ідентифікувати особу як викривача чи його близьких осіб;

2) обмежень щодо:

використання службових повноважень чи свого службового становища в особистих цілях чи в інтересах третіх осіб;

одержання подарунків;

3) заборон щодо:

пропозиції, обіцянки або надання (безпосередньо або через третю особу), приймання пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди або подарунків за вчинення чи невчинення будь-яких дій/бездіяльності з використанням наданої їм влади, службового становища, повноважень;

використання своїх службових повноважень або свого становища та пов'язаних із цим можливостей з метою одержання неправомірної вигоди для себе чи інших осіб;

вчинення дій та прийняття рішення в умовах реального конфлікту інтересів;

відмовлення фізичним або юридичним особам в інформації, надання якої передбачено законодавством, а також надання несвоєчасної, недостовірної чи не в повному обсязі інформації;

використання будь-якого майна Інституту чи його кошти в приватних інтересах;

бути посередником або особисто здійснювати будь-які готівкові або безготівкові платежі чи розрахунки з контрагентами Інституту, іншими фізичними або юридичними особами, якщо такі платежі чи розрахунки не передбачені законодавством або укладеними Інститутом правочинами;

вчинення будь-яких дій, які прямо або опосередковано підбурюють інших працівників до порушення вимог Закону України «Про запобігання корупції» чи цієї Програми;

дарування та отримування подарунків з порушенням вимог Закону України «Про запобігання корупції».

6. Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів

Інституту прагне забезпечити, щоб конфлікт інтересів не мав несприятливого впливу на його інтереси шляхом запобігання, виявлення та його

врегулювання, у тому числі й у зв'язку з наявністю в особи підприємств чи корпоративних прав.

Інститут здійснює запобігання та врегулювання конфлікту інтересів на основі принципів:

- 1) обов'язковості інформування працівниками про ситуації, що мають ознаки конфлікту інтересів;
- 2) недопущення виникнення конфлікту інтересів;
- 3) індивідуального підходу під час розгляду та оцінювання кожного окремого випадку, що має ознаки конфлікту інтересів.

Працівники Інституту зобов'язані не пізніше наступного робочого дня з дня, коли дізналися чи повинні були дізнатися про наявність у них реального чи потенційного конфлікту інтересів, письмово повідомити про це ректора, безпосереднього керівника та уповноваженого, не вчиняти дій та не приймати рішень в умовах реального конфлікту інтересів та вжити заходів щодо врегулювання реального або потенційного конфлікту інтересів.

У разі виникнення реального або потенційного конфлікту інтересів у генерального директора він письмово інформує про це уповноваженого та Міністерство охорони здоров'я України.

У разі виникнення реального або потенційного конфлікту інтересів в уповноваженої особи, вона письмово інформує про це генерального директора.

Генеральний директор протягом двох робочих днів після отримання повідомлення про наявність у підлеглої йому особи реального чи потенційного конфлікту інтересів, відповідно до Закону України «Про запобігання корупції» та з урахуванням рекомендацій уповноваженого приймає рішення про спосіб урегулювання конфлікту інтересів, про що інформує працівника.

7. Права та обов'язки генерального директора, заступників генерального директора, керівників структурних підрозділів, інших працівників

1. Генеральний директор, заступники генерального директора, керівники структурних підрозділів, працівники мають право:

надавати пропозиції щодо вдосконалення цієї Програми;
звертатися до уповноваженого за консультаціями та роз'ясненнями щодо виконання цієї Програми, інших внутрішніх документів Інституту стосовно запобігання корупції, антикорупційного законодавства;

отримувати від уповноваженого рекомендації щодо подальших дій у разі, якщо заплановані дії або рішення (правочини) можуть бути джерелом корупційних ризиків.

2. Генеральний директор, керівники структурних підрозділів, працівники зобов'язані:

дотримуватися вимог Закону України «Про запобігання корупції», цієї Програми, прийнятих на її виконання внутрішніх документів, а також забезпечувати реалізацію цієї Програми;

виконувати свої посадові обов'язки з урахуванням законних інтересів Інституту;

невідкладно інформувати уповноважену особу про випадки порушення вимог цієї Програми (або про випадки підбурювання до таких дій), вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції» керівництвом Інституту, керівниками структурних підрозділів та її працівниками;

невідкладно інформувати в установленому порядку про виникнення реального чи потенційного конфлікту інтересів; вживати заходів для запобігання та врегулювання реального чи потенційного конфлікту інтересів; не вчиняти дій та не приймати рішень в умовах реального конфлікту інтересів;

утримуватися від поведінки, яка може бути розцінена як готовність вчинити корупційне або пов'язане з корупцією правопорушення, пов'язане з діяльністю Інституту;

брати до уваги та враховувати рекомендації уповноваженої особи.

8. Правовий статус, напрями діяльності та гарантії незалежності уповноваженого з антикорупційної діяльності

1. Правовий статус уповноваженої особи визначається Законом України «Про запобігання корупції» та Типовим положенням про уповноважений підрозділ (уповноважену особу), яке затверджується Національним агентством з питань запобігання корупції.

У разі відсутності уповноваженої особи у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю, перебуванням у відпустці та з інших причин, його обов'язки виконує інша особа (за її згодою), визначена генеральним директором.

Не може бути покладено обов'язки уповноваженої особи на особу, яка:

- 1) має непогашену чи не зняту в установленому законом порядку судимість;
- 2) за рішенням суду визнана недієздатною чи дієздатність якої обмежена;
- 3) звільнена з посад у державних органах, органах влади Автономної Республіки Крим, органах місцевого самоврядування за порушення присяги або у зв'язку з вчиненням корупційного правопорушення чи правопорушення, пов'язаного з корупцією, – протягом трьох років з дня такого звільнення.

Несумісною з діяльністю уповноваженого є робота на посадах, зазначених у п. 1 ч. 1 ст. 3 Закону України «Про запобігання корупції», а також будь-яка інша діяльність, яка створює реальний чи потенційний конфлікт інтересів з діяльністю Інституту.

Уповноважена особа може бути звільнена з посади у встановленому законодавством порядку.

2. Основні напрями діяльності уповноваженої особи:

забезпечення обізнаності працівників Інституту щодо питань додержання законодавства з питань запобігання корупції (навчання, методична та консультативна допомога);

організація та контроль за здійсненням заходів щодо запобігання корупції в Інституті;

організація роботи з оцінювання корупційних ризиків в Інституті та вжиття заходів щодо їх усунення;

запобігання конфлікту інтересів та недопущення порушення антикорупційних заборон та обмежень в Інституті;

розгляд повідомлень про порушення вимог антикорупційного законодавства в Інституті;

забезпечення реалізації вимог фінансового контролю (декларування) в Інституті;

здійснення повноважень у сфері захисту викривачів;

перевірка контрагентів (ділових партнерів) Інституту;

візування проєктів наказів (доручень) з основної діяльності, адміністративно-господарських питань, кадрових питань (особового складу);

здійснення моніторингу виконання Програми та підготовка звіту про результати її виконання;

інші повноваження, передбачені законодавством.

3. Гарантії незалежності уповноваженої особи:

1) здійснення уповноваженою особою своїх функцій в Інституті є незалежним. Втручання у діяльність уповноваженої особи з боку генерального директора, керівників структурних підрозділів, працівників Інституту, а також інших осіб не допускається.

Під втручанням слід розуміти:

відмову в наданні уповноваженій особі інформації, документів, доступу до інформації та документів, право на отримання яких має уповноважена особа;

будь-який вплив на прийняття уповноваженою особою рішень і вчинення дій, який здійснюється поза межами повноважень органу управління/особи, що вчиняє вплив, передбачених законодавством, а також нормативними документами, які регламентують діяльність Інституту;

дії/бездіяльність, які спричиняють обмеження або порушення прав уповноваженої особи;

дії/бездіяльність, які перешкоджають виконанню посадових обов'язків уповноваженої особи;

покладення на уповноважену особу обов'язків, надання доручень з питань, що не належать або виходять за межі його повноважень, визначених Законом України «Про запобігання корупції», цією Програмою, Положенням про уповноважену особу та обмежують виконання нею посадових обов'язків;

2) уповноважена особа не може бути звільнена чи примушена до звільнення, притягнута до дисциплінарної відповідальності чи піддана з боку ректора Інституту іншим негативним заходам впливу (переведення, атестація, зміна умов праці, відмова в призначенні на іншу посаду, зменшення заробітної плати тощо) або загрозі таких заходів впливу у зв'язку зі здійсненням антикорупційних заходів, виявленням і повідомленням про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції».

3) генеральний директор Інституту з метою дотримання гарантій незалежності уповноваженого:

забезпечує незалежність уповноваженого;

створює уповноваженому належні матеріальні й організаційні умови праці (окремий кабінет, сейф для зберігання документів, робоче місце, оснащене офісними меблями, комп'ютерне обладнання та організаційну техніку, доступ до мережі Інтернет, канцелярське приладдя, засоби зв'язку, обліковий запис електронної поштової скриньки), а також достатні ресурси для виконання покладених на нього завдань;

сприяє виконанню уповноваженим завдань, передбачених Законом України «Про запобігання корупції» та цією Програмою;

на вимогу уповноваженого забезпечує можливість надання інформації та документів, необхідних для виконання покладених на нього обов'язків, сприяє проведенню перевірок та внутрішніх розслідувань, забезпечує залучення працівників/ресурсів для виконання уповноваженим своїх обов'язків;

реагує на письмові та усні звернення, пропозиції та рекомендації уповноваженого.

9. Управління корупційними ризиками. Оцінювання корупційних ризиків

1. Для ефективного запобігання корупції у своїй діяльності Інститут створює систему управління ризиками, яка передбачає здійснення регулярного оцінювання корупційних ризиків, впливу яких може зазнавати діяльність Інституту, вжиття заходів, необхідних і достатніх для їх усунення або мінімізації, їх подальшого моніторингу та контролю, а також оновлення наявних антикорупційних заходів відповідно до змін внутрішнього та зовнішнього середовища діяльності Інституту.

Проведення оцінювання корупційних ризиків в Інституті здійснюється відповідно до вимог Методології управління корупційними ризиками, затвердженої наказом Національного агентства з питань запобігання корупції від 28 грудня 2021 року № 830/21.

2. Інформація про обраний формат оцінювання корупційних ризиків.

З метою встановлення ймовірності вчинення корупційних та пов'язаних з корупцією правопорушень працівниками Інституту, встановлення причин, умов та наслідків можливого вчинення таких правопорушень, а також аналізу ефективності існуючих заходів контролю, спрямованих на запобігання реалізації корупційних ризиків, проведено оцінювання корупційних ризиків у форматі самооцінювання згідно з наказом Інституту від 23 лютого 2023 року №18.

3. Заходи з підготовки та організації уповноваженою особою по оцінюванню корупційних ризиків.

З метою дослідження середовища Інституту та визначення вразливих до корупції функцій та процесів уповноваженою особою:

аналізується результати оцінювання корупційних ризиків, заходи впливу на них, здійснення оцінки ефективності їх виконання;

аналізуються результати перевірок, узагальнюється інформація про можливі факти вчинення корупційних і пов'язаних з корупцією правопорушень, функції та процеси, з якими такі факти пов'язані;

аналізуються матеріали дисциплінарних проваджень та службових розслідувань;

аналізуються відомості, які містяться у відкритих інформаційних системах, реєстрах і базах даних та відомості із засобів масової інформації, соціальних мереж, інших відкритих джерел інформації про можливі факти вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень працівниками Інституту;

вивчаються аналітичні матеріали Національного агентства з питань запобігання корупції щодо аналізу корупційних ризиків.

На підставі зібраних відомостей уповноваженою особою визначено корупційні ризики, реєстр яких є додатком до Програми (додаток 1). Також Програмою визначено завдання та заходи з реалізації засад антикорупційної політики в Інституту (додаток 2).

10. Реєстр ризиків

Реєстр ризиків повинен містити:

функції (процеси) Інституту, у яких ідентифіковано корупційні ризики, ідентифіковані корупційні ризики, їхні джерела, рівень корупційного ризику, заходи впливу на корупційний ризик, терміни (строки) їх виконання, перелік відповідальних виконавців, а також необхідні для виконання ресурси й індикатори виконання заходів впливу на корупційний ризик (очікувані результати).

11. Навчання, заходи з поширення інформації щодо програм антикорупційного спрямування

З метою формування належного рівня антикорупційної культури уповноважена особа організовує ознайомлення працівників Інституту з положеннями Закону України «Про запобігання корупції», Програми, нормативно-правових та організаційно-розпорядчих актів, які регулюють питання запобігання та протидії корупції, організовує проведення навчання працівників з питань запобігання та протидії корупції.

Теми навчальних заходів з питань запобігання та протидії корупції та цільова аудиторія визначається уповноваженою особою Інституту у додатку 3 до Програми. Формами проведення навчальних заходів є лекції, тренінги, семінари. Навчальні заходи можуть проводитися очно або дистанційно.

Уповноважена особа здійснює в межах повноважень заходи з поширення інформації щодо програм антикорупційного спрямування шляхом проведення консультативно-роз'яснювальної роботи серед працівників Інституту з питань дотримання ними вимог антикорупційного законодавства, зокрема заповнення електронних декларацій, відповідальності за порушення вимог фінансового контролю, недопущення фактів виникнення конфлікту інтересів, відповідальності за інші корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення, а також порушення інших вимог Закону України «Про запобігання корупції».

Інформація антикорупційного спрямування може поширюватися шляхом: розміщення на офіційному веб-сайті Інституту та інших інформаційних ресурсах;

проведення вебінарів;
 оформлення інформаційних стендів;
 розсилки електронною поштою;
 проведення конференцій, форумів, круглих столів;
 участі генерального директора, уповноваженої особи та інших визначених осіб у публічних заходах, організованих представниками засобів масової інформації, громадськістю, іншими зовнішніми заінтересованими сторонами тощо;

проведення консультацій.

У разі виникнення питань щодо виконання Програми працівники Інституту можуть звернутися до уповноваженої особи за отриманням консультації та (або) роз'яснення щодо виконання вимог Програми.

Уповноважена особа надає роз'яснення або консультацію у розумний строк, але не більше 10 днів від дня отримання звернення. Якщо у вказаний строк надати роз'яснення або консультацію неможливо, уповноважена особа може продовжити строк розгляду звернення, про що обов'язково повідомляється особа, яка звернулася за роз'ясненням або консультацією. Загальний строк розгляду звернення не може перевищувати 30 днів від дня його отримання уповноваженою особою.

12. Розгляд повідомлень про можливі факти порушень Закону України «Про запобігання корупції». Права та гарантії захисту викривача

Генеральний директор, уповноважена особа в межах повноважень забезпечують викривачам умови для здійснення повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції», розгляд таких повідомлень в порядку, визначеному цим Законом, іншими актами законодавства, а також дотримання прав і гарантій захисту викривачів.

Викривач має права та гарантії захисту, передбачені Законом України «Про запобігання корупції», зокрема:

подавати докази на підтвердження свого повідомлення;
 отримувати підтвердження прийняття і реєстрації повідомлення;
 право на конфіденційність;

отримувати інформацію про стан та результати розгляду, перевірки та/або розслідування інформації за фактом повідомленої ним інформації;

на звільнення від юридичної відповідальності за здійснення повідомлення, поширення зазначеної у повідомленні інформації, незважаючи на можливе порушення таким повідомленням своїх трудових, цивільних чи інших обов'язків або зобов'язань;

на звільнення від цивільно-правової відповідальності за майнову та/або моральну шкоду, завдану внаслідок здійснення повідомлення, крім випадку здійснення завідомо неправдивого повідомлення.

Права викривача виникають з моменту здійснення повідомлення, яке містить фактичні дані, що підтверджують можливе вчинення корупційного або

пов'язаного з корупцією правопорушення, іншого порушення Закону України «Про запобігання корупції», які можуть бути перевірені.

Викривачу забезпечуються гарантії захисту його прав у порядку та на умовах, встановлених у Законі України «Про запобігання корупції».

Заборонено розкривати інформацію про особу викривача, його близьких осіб або інші дані, які можуть ідентифікувати особу викривача, його близьких осіб, третім особам, які не залучаються до розгляду, перевірки та/або розслідування повідомлених ним фактів, а також особам, дій або бездіяльності яких стосуються повідомлені ним факти, крім випадків, установлених законом.

Доступ до інформації про викривачів має лише генеральний директор, уповноважений та визначені генеральним директором працівники, які задіяні в процесі прийняття та розгляду повідомлень в Інституті.

У разі витоку конфіденційної інформації про викривача уповноважена особа, генеральний директор за заявою такої особи або за власною ініціативою повинні невідкладно вжити всіх заходів для уникнення настання негативних наслідків для викривача, пов'язаних з таким розголошенням.

Забороняється залякування, приниження чи переслідування викривачів, застосування до них інших негативних заходів впливу (відмови у прийнятті на роботу; звільнення чи примушення до звільнення; притягнення до дисциплінарної відповідальності; інших заходів, в тому числі формально правомірних рішень і дій, які носять вибірковий характер, зокрема, не застосовуються до інших працівників у подібних ситуаціях та/або не застосовувалися до працівника у подібних ситуаціях раніше) або погрожування у застосуванні таких заходів впливу.

Викривач не може бути звільнений чи примушений до звільнення, притягнутий до дисциплінарної відповідальності, підданий іншим негативним заходам впливу або загрозі таких заходів впливу у зв'язку з повідомленням.

Права та гарантії захисту викривачів поширюються на близьких осіб викривача.

13. Політика та процедури ділової гостинності

Генеральний директор, заступники генерального директора, керівники структурних підрозділів, працівники Інституту зобов'язані утримуватися від пропозиції ділової гостинності, подарунків, якщо така ділова гостинність, подарунки можуть бути розцінені як спонукання або готовність до вчинення корупційного правопорушення, пов'язаного з діяльністю Інституту.

Дарування та отримання подарунків у межах установлення чи підтримання ділових відносин або для досягнення іншої мети діяльності Інституту допускається, якщо воно відповідає сукупності таких критеріїв:

не має на меті впливу на об'єктивність будь-якого рішення щодо укладення правочинів, надання чи отримання послуг, інформації, будь-яких інших переваг для Інституту;

не є прихованою неправомірною вигодою;

відповідає загальновизнаним уявленням про гостинність;

вартість не перевищує меж, установлених законодавством (вартість таких подарунків не перевищує один прожитковий мінімум для працездатних осіб, встановлений на день прийняття подарунка, одноразово, а сукупна вартість таких подарунків, отриманих від однієї особи (групи осіб) протягом року, не перевищує двох прожиткових мінімумів, встановлених для працездатної особи на 1 січня того року, в якому прийнято подарунки);

розголошення про подарунок, ділову гостинність не створить ризику для ділової репутації Інституту або того, хто одержав подарунок, ділову гостинність;

не допускається дарування та отримання подарунків у вигляді грошових коштів (готівкових або безготівкових), еквіваленту грошових коштів (подарункові картки або подарункові ваучери).

У разі наявності сумнівів щодо прийнятності подарунка, ділової гостинності працівники повинні звернутися до уповноваженого для отримання консультації та/або роз'яснення.

14. Взаємодія з діловими партнерами

Інститут прагне здійснювати співпрацю з діловими партнерами, які провадять свою діяльність законно та етично, взаємодія з якими не несе корупційних ризиків.

Перевірку потенційних або наявних ділових партнерів Інститут здійснює уповноважена особа, яка має право проводити аналіз таких ділових партнерів і надавати інформацію про них генеральному директору або іншій визначеній генеральним директором особі. До здійснення перевірки можуть також залучатися інші структурні підрозділи Інституту.

Порядок проведення перевірки ділових партнерів визначаються у внутрішніх документах Інституту, які розробляє уповноважена особа та затверджує генеральний директор.

Перевірка ділових партнерів Інституту здійснюється з метою:

1) перевірки ділової репутації ділового партнера щодо предмету толерантності до корупції;

2) виявлення можливих корупційних ризиків у зв'язку з укладенням (виконанням) правочину;

3) мінімізації ймовірності вчинення або перевірки можливих фактів учинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення, іншого порушення антикорупційного законодавства під час встановлення та/або реалізації правовідносин з діловим партнером.

У разі наявності обґрунтованих сумнівів у діловій репутації ділового партнера, що може призвести до корупційних ризиків, Інститут залишає за собою право відмовити діловому партнеру у встановленні/продовженні ділових відносин з урахуванням вимог законодавства, зокрема Закону України «Про публічні закупівлі».

До договорів (контрактів), які Інститут укладає з діловими партнерами, можуть включатися антикорупційні застереження. Метою антикорупційного застереження є надання Інститутом гарантій дотримання антикорупційного

законодавства, яке на неї поширюється, та отримання аналогічних гарантій від ділового партнера.

Редакції антикорупційних застережень розробляються уповноваженою особою з урахуванням сфер діяльності.

15. Проведення внутрішніх перевірок, розслідувань

У разі надходження повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції» або виявлення ознак вчинення працівником Інституту корупційного чи пов'язаного з корупцією правопорушення, іншого порушення антикорупційного законодавства або цієї Програми, уповноважена особа чи інша визначена генеральним директором особа здійснює відповідну перевірку/розслідування в порядку, передбаченому Законом України «Про запобігання корупції», іншими актами законодавства.

16. Моніторинг, оцінка виконання та перегляд Програми

1. Процедура моніторингу та виконання Програми та її періодичність.

Моніторинг виконання Програми здійснюється уповноваженим.

Керівники структурних підрозділів в останній день кварталу надають уповноваженій особі інформацію про стан виконання заходів, передбачених додатком 1 та додатком 2 до Програми, а в разі невиконання або несвоєчасного виконання окремих заходів інформують уповноважену особу про причини, які до цього призвели.

Працівники Інституту, а також контрагенти Інституту можуть повідомити уповноваженій особі про виявлені ознаки порушень цієї Програми, факти підбурення працівників, генерального директора Інституту до вчинення корупційних або пов'язаних із корупцією порушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції».

За порушення положень цієї Програми до працівників застосовуються заходи дисциплінарної відповідальності згідно із законодавством.

2. Оцінка виконання Програми, індикатори за якими вона здійснюється.

Оцінка виконання передбачених Програмою заходів визначається за такими критеріями:

«Виконано» або «Постійно виконується» – у разі, якщо запланований захід у звітному періоді виконано або постійно виконується протягом звітного періоду;

«У стадії виконання» – у разі, якщо у звітному періоді виконання заходу розпочато;

«Не виконано» – у разі, якщо виконання заходу у звітному періоді не розпочиналося.

Якщо виконання заходу обумовлено певною подією, строк виконання заходу розпочинається з моменту настання цієї події.

17. Зміни та доповнення до Програми

Програма може переглядатися в таких випадках:

у разі прийняття актів законодавства у сфері запобігання корупції;

якщо в процесі реалізації заходів, передбачених Програмою, виявлено недостатню їх ефективність або за результатами дослідження (аналізу) внутрішнього/зовнішнього середовища Інституту виявлено нові корупційні ризики;

у разі проведення оцінки корупційних ризиків у діяльності Інституту.

Ініціаторами внесення змін до цієї Програми можуть бути уповноважена особа, генеральний директор, керівники структурних підрозділів Інституту.

Пропозиції щодо внесення змін до цієї Програми подаються уповноваженій особі, яка їх вивчає та систематизує.

Уповноважена особа надає генеральному директору узагальнені пропозиції щодо внесення змін до цієї Програми та свої рекомендації щодо їх врахування або відхилення.

У разі схвалення пропозицій щодо внесення змін до цієї Програми генеральний директор своїм наказом затверджує відповідні зміни, які є невід'ємною частиною цієї Програми.

**Уповноважена особа з питань
запобігання та виявлення корупції**

Світлана МАКІЄНКО